

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a členiek senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci žalobcu: **V. s.r.o.**, so sídlom B, IČO: X., zastúpený: *Advokátska kancelária R. – S. s.r.o.*, so sídlom R., B, IČO: X., proti žalovanému: **Krajský stavebný úrad v Bratislave**, so sídlom Lamačská cesta 8, 845 14 Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. A-2009/2216-DLD zo dňa 03. septembra 2009, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/250/2009-49 zo dňa 08. októbra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S/250/2009-49 zo dňa 08. októbra 2010 v spojení s opravným uznesením č.k. 4S/250/2009-54 zo dňa 15. októbra 2010 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. A-2009/2216-DLD zo dňa 03. septembra 2009 v spojení s rozhodnutím Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto, Miestny úrad Bratislava – Nové mesto č. ÚKaSP-2008/16/P/R-MZS zo dňa 05. júna 2009 **mení** v časti výroku, ktorým bola uložená pokuta tak, že žalobcovi ukladá podľa § 106 ods. 3 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pokutu vo výške **33.000 €**, ktorú je povinný žalobca zaplatiť na účet Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto vedený v D. B. S. a.s. č. X. do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd rozhodnutie žalovaného č. A-2009/2216-DLD zo dňa 03.09.2009 podľa § 250j ods. 2 písm. b/ a d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) zrušil, vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a zároveň mu uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 439,14 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že neprihliadol na námietku žalobcu, že poriadková pokuta je neadekvátna, keďže zo strany stavebníka nedošlo k rozporu s verejnými záujmami, charakteru stavby a nepriaznivého vplyvu na životné prostredie, ani vplyvu na celkový charakter okolia stavby. Pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie správne orgány oboch stupňov postupovali v intenciách právnej úpravy týkajúcej sa správnej úvahy a v odôvodnení svojich rozhodnutí náležite odôvodnili, z akých dôvodov sankciu uložili a akými úvahami sa riadili pri ukladaní jej výšky. Súd v rámci súdneho prieskumu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je oprávnený preskúmať, či správny orgán nevybočil zo zákonného rozsahu správnej úvahy. Podľa zákonnej úpravy ustanovenej v § 106 ods. 3 písm. b/ stavebného zákona, zákonodarca vo vtedy účinnom znení predpokladá uloženie pokuty za spáchanie správneho deliktu do výšky 5 miliónov korún. Z rozhodnutia žalovaného vyplýva, že stavebný úrad uložil sankciu vo výške cca 1/2 z celkovej možnej sadzby, vychádzajúc pri určení jej výšky zo závažnosti priestupku, spôsobu jeho spáchania, jeho následkov, z okolností za ktorých bol spáchaný, z miery zavinenia, z pohnútok žalobcu a okrem iného aj zo skutočnosti, že žalobca prejavil snahu vec usporiadať tým, že podal žiadosť o dodatočné povolenie zmeny stavby. Správne orgány oboch stupňov pri ukladaní pokuty za spáchaný správny delikt nevybočili zo správnej úvahy a pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie postupovali v intenciách právnej úpravy týkajúcej sa správnej úvahy.

Za nepreskúmateľnú časť rozhodnutia o výške sankcie krajský súd považoval konštatovanie žalovaného, že určená výška neprimeraným spôsobom nezasahuje do právom chránených práv žalobcu a vzhľadom na charakter jeho podnikateľskej činnosti nemôže mať pre neho, bez ohľadu na spôsob financovania spoločnosti, likvidačný charakter. V odvolacom konaní nebolo vykonané dokazovanie ohľadom majetkových pomerov žalobcu, resp. hospodárskeho obratu spoločnosti za určité obdobie, ktoré by oprávňovalo žalovaného k takémuto konštatovaniu. V spise sa nenachádza o takomto skúmaní relevantný doklad a žalovaný ani v rozhodnutí nepoukázal na dôkaz, z ktorého k takémuto zisteniu dospel. Z uvedeného dôvodu je tvrdenie správnych orgánov o primeranosti sankcie vo vzťahu k výsledkom podnikateľskej činnosti žalobcu a o tom, že nemá pre neho likvidačný charakter nepodložené a preto nepreskúmateľné.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie. Zastáva právny názor, že závery krajského súdu neodôvodňujú zrušenie rozhodnutia a tým zmarenie účelu sankcie

za preukázané porušenie zákona. Konajúce správne orgány skutok žalobcu po právnej stránke kvalifikovali správne a posúdením všetkých okolností porušenia zákona v ich vzájomnej súvislosti určili výšku pokuty, ktorá svojím percentuálnym vyjadrením vo vzťahu k rozsahu príslušnej zákonnej sadzby odzrkadľuje mieru tak poľahčujúcich ako i prit'azujúcich okolností a plní všetky svoje funkcie. Ekonomické hľadisko pokuty bolo posudzované predovšetkým k rozsahu nepovolenej zmeny a k rozpočtovým nákladom stavby, ktoré výrazne prevyšovali výšku uloženej peňažnej sankcie. Zdôraznil, že ukladanie peňažných pokút je jedným z mála prostriedkov na zabezpečenie stavebnej disciplíny, ktoré má stavebný úrad v rámci svojej pôsobnosti k dispozícii. Právo uložiť pokutu je pritom zákonom časovo obmedzené, pre právnické osoby v tomto smere platí ustanovenie § 107 ods. 1 stavebného zákona. Zrušením rozhodnutia žalovaného by došlo k zmareniu účelu konania o správnom delikte, nakoľko žalovaný by bol v rámci nového odvolacieho konania povinný konanie o správnom delikte zastaviť, z dôvodu uplynutia príslušných zákonných lehôt, v dôsledku čoho by žalobca i napriek preukázanému porušeniu zákona obišiel bez sankcie za svoje protiprávne konanie. Preto najvyššiemu súdu navrhol, ak sa nestotožní s názorom o neodôvodnenosti zrušenia rozhodnutia, aby zmenil rozhodnutie krajského súdu tak, že určenú výšku pokuty pomerne zníži, čo mu umožňuje postup podľa ustanovenia § 250j ods. 5 O.s.p. Žalovaný navrhol, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu ako nezákonný zrušil alebo aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že výšku pokuty pomerne zníži.

Žalobca v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že s dôvodmi v ňom uvádzanými nesúhlasí a žiada, aby odvolací súd odvolanie zamietol a napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov. Namietal, že pri ústnom pojednávaní pred prvostupňovým správnym orgánom uviedol, že nevykonáva žiadnu inú činnosť, okrem výstavby predmetnej stavby a jeho činnosť je na 100 % financovaná z cudzích zdrojov (pôžičiek). Pokuta vo výške 80 000 € nielen zásadným spôsobom negatívne zasahovala a zasahuje do jeho hospodárenia, ale bola a je neúmeraná aj z pohľadu celkového objemu žalobcovej investície. Žalobca plne priznáva a ľutuje svoju chybu, no spravodlivú a primeranú pokutu vníma v rozmedzí 5 000 € – 8 000 €. Vyššia pokuta môže byť príčinou bankrotu žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. a následne po tom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým podľa § 220 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/250/2009-49 zo dňa 08.10.2010 v spojení s opravným uznesením č. k. 4S/250/2009-54 zo dňa 15.10.2010 tak, že rozhodnutie žalovaného č. A-2009/2216-DLD zo dňa 03.09.2009 v spojení s rozhodnutím Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto, Miestny úrad Bratislava – Nové mesto č. ÚKaSP-2008/16/P/R-MZS zo dňa 05.06.2009 zmenil v časti výroku, ktorým bola uložená pokuta tak, že žalobcovi uložil podľa § 106 ods. 3 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. pokutu vo výške 33.000 €.

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto, Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto rozhodnutím č. ÚKaSP-2008/16/P/R-MZS zo dňa 05.06.2009 podľa § 106 ods. 3 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. uložil žalobcovi pokutu vo výške 80 000 € za správy delikt, ktorého sa dopustil tým, že do augusta r. 2008 uskutočňoval stavbu „Polyfunkčný objekt a skladová hala V. ulica“ v Bratislave na pozemku parc. č. X. a parc. č. X. k.ú. N M v rozpore so stavebným povolením č. ÚKaSP-2005/1125-EKT-12 zo dňa 24.08.2005.

Žalovaný rozhodnutím č. A-2009/2216-DLD zo dňa 03.09.2009 podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto č. ÚKaSP-2008/16/P/R-MZS zo dňa 05.06.2009 potvrdil.

Podľa § 106 ods. 3 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. stavebný úrad alebo inšpekcia uloží pokutu do 5 miliónov Sk právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie, ktorá uskutočňuje stavbu bez stavebného povolenia alebo v rozpore s ním.

Podľa § 250j ods. 5 O.s.p. vo veciach uvedených v § 250i ods. 2 (ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o uložení sankcie) môže súd rozhodnúť rozsudkom o náhrade škody, o peňažnom plnení alebo o peňažnej sankcii, ak na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že o spore, o inej právnej veci alebo o uložení sankcie má byť rozhodnuté inak, ako rozhodol správny orgán. Rozsudok súdu nahrádza rozhodnutie správneho orgánu v takom rozsahu, v akom je rozsudkom súdu rozhodnutie správneho orgánu dotknuté. Tento rozsah musí byť uvedený vo výroku rozsudku, pričom súd dotknutý výrok zmení. Súd rozhodne o trovách konania vrátane trov, ktoré vznikli v konaní pred správnym orgánom.

Žalobca v žalobe namietal výšku uloženej pokuty, a to že uskutočňoval stavbu v rozpore so stavebným povolením a tým naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 106 ods. 3 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. nepopieral. Najvyšší súd sa preto zaoberal len výrokovou časťou rozhodnutia správneho orgánu, ktorou bola uložená pokuta, tak ako bola namietaná v žalobe, z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného proti rozsudku krajského súdu.

Pri rozhodovaní o výške sankcie správny orgán zdôraznil, že rozsah a charakter zmien predpokladal nepovolenú realizáciu stavby od samého počiatku jej realizácie, pričom odvolateľ stavbu bez povolenia stavebno - technicky ukončil. Pri hodnotení závažnosti nepovoleného konania prihliadol najmä na to, že predmetnou zmenou stavby oproti projektu overenému v stavebnom konaní sa menili aj podmienky územného rozhodnutia určené predchádzajúcim územným rozhodnutím. Uskutočnená zmena vyžadovala nielen povolenie zmeny stavby pred dokončením, ale aj zmenu územného rozhodnutia. Zmena stavby predstavovala zmenu rozsahu dvoch pôvodne navrhovaných objektov, ich plošné rozšírenie a tiež výstavbu ďalšieho objektu navyše, ako aj zmenu parametrov celkového usporiadania

celej stavby s tým, že pôvodný navrhovaný účel sa zásadne nezmenil. O jej povolenie žalobca požiadal stavebný úrad podaním zo dňa 16.05.2008, t.j. v čase keď ju už uskutočňoval. Neoprávnenou realizáciou stavby bez príslušného rozhodnutia žalobca svojvoľne predurčil podmienky umiestnenia stavby, vrátane odstupových vzdialeností od susedných pozemkov a stavieb. Stavebný úrad ďalej uviedol, že možno len predpokladať, že ďalšia existencia predmetnej uskutočnenej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami chránenými stavebným zákonom a osobitnými predpismi a so zreteľom na to nebude vylúčené jej dodatočné povolenie, čo je predmetom osobitného správneho konania. Zohľadnil tiež, že žalobca sa doposiaľ porušenia stavebného zákona nedopustil, svoju zodpovednosť uznal, nekonal nedisciplinovane s úmyslom porušiť zákon.

Najvyšší súd zvažil výšku uloženej pokuty v súvislosti s tým, že Mestská časť Bratislava – Nové Mesto, Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto rozhodnutím č. ÚKaSP-2010/84EKT zo dňa 27.04.2010 podľa §§ 60 až 66, § 88 ods. 1 písm. b/, § 88a ods. 4, 7 a 9 zákona č. 50/1976 Zb. v spojení s § 10 vyhlášky č. 453/2000 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona dodatočne povolil žalobcovi stavbu uskutočnenú v rozpore s vydaným stavebným povolením - Polyfunkčný objekt a skladová hala V. ulica. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uviedol, že dodatočným povolením stavby a jej užívaním nebudú ohrozené celospoločenské záujmy, ani ohrozené práva a právom chránené záujmy dotknutých účastníkov konania. V konaní o dodatočnom povolení stavby tak neboli preukázané negatívne dôsledky konania žalobcu, ktoré bolo možné predpokladať v rozhodnutí správneho orgánu o uložení pokuty.

Odvolačný súd vzhľadom na požiadavku hospodárnosti konania nevidel dôvod na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu, pretože skutkový stav považoval za dostatočne zistený a samotné právne posúdenie veci čo do kvalifikácie sankcionovaného konania nebolo sporné. Za vecne nesprávny však považoval výrok o výške uloženej sankcie, čo v rámci rozhodovania v plnej jurisdikcii napravil sám odvolací súd zmenou výroku rozhodnutia správneho orgánu (§ 250j ods. 5 O.s.p. s poukazom na § 250i ods. 2 O.s.p.).

Uloženie vysokej sankcie v správnom konaní vyžaduje, aby správny orgán svoje rozhodnutie podrobne zdôvodnil s uvedením konkrétnych skutočností, ktoré odôvodňujú uloženie sankcie v určitej výške. Všeobecné konštatovanie protiprávnosti konania a rozsahu jeho následkov bez bližšej špecifikácie nie je podľa názoru najvyššieho súdu dostatočným pre uloženie pokuty vo výške 80 000 €. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že pokuta vo výške 33.000 € je vzhľadom na všetky okolnosti prípadu primeraná tak z hľadiska represívneho ako aj preventívneho.

O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Žalobca síce mal čiastočný úspech vo veci, ale len pokiaľ ide o výšku pokuty a nie pokiaľ ide o oprávnenosť samotnej sankcie.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 03. mája 2011

JUDr. Ivan R u m a n a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková